

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

ORDU E TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2026/13

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 13/4/2026 tarihli ve 2026/335 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	ii
KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. GENEL BİLGİLER.....	2
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	4
III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	4
A. Fiziksel Koşullar	4
B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri.....	8
C. Beslenme.....	9
D. Sağlık Hizmetleri	10
E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....	12
F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler	13
G. Dış Dünya ile İletişim.....	14
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	16
A. Değerlendirme	16
B. Tavsiyeler.....	16
1. Kuruma Yönelik Tavsiyeler	16
2. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye	18

KISALTMALAR

- ACEP** : Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi
- ARDEF** : Araştırma Değerlendirme Formu
- CPT** : Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi
- OPCAT** : İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
- SEGBİS** : Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi
- TIHEK** : Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- UÖM** : Ulusal Önleme Mekanizması

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT)'i imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsanî veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM; *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi uyarınca; *“Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TIHEK'in) görevleri arasında sayılmıştır. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına

haberli veya habersiz ziyaret gerçekleştirmek TİHEK'in görev ve yetkileri arasında yer almaktadır.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 14-15/4/2025 tarihinde Ordu E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna habersiz bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; dönemin Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu Üyesi ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ..., ..., ... ile Kurumumuzun talebi üzerine Ordu Valiliği tarafından görevlendirilen Hekim ... ve Psikolog ... yer almıştır.

7. Ziyaret, İdare ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede; TİHEK Heyeti tarafından, UÖM görevine, ziyaretin amacına ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler ile mahpusların¹ sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. Mahpusların yerleşim planına ilişkin alınan belge üzerinden, İdarenin dahli olmadan farklı suç türünden tutulanların bulunduğu koğuş ve odalar seçilerek buradaki tutulanlarla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Ziyaret sürecince, Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TİHEK hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş, gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı hususu aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında infaz ve koruma memurları ile diğer idari personel odalarda bulunmamıştır. Ziyaret kapsamında ortak kullanım alanlarında da incelemelerde bulunulmuş, çeşitli belge ve kayıtlar kontrol edilmiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış; toplantıda ilk tespit ve gözlemler İdareye iletilmiş, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş; ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1310 sayılı kararı ile Başkanlık Makamınının 7/4/2025 tarihli ve 49431 sayılı oluruna istinaden 14-15/4/2025 tarihinde, Ordu E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna² gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

II. GENEL BİLGİLER

---

¹ Bu raporda kullanılan mahpus sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükmen tutukluları ifade etmektedir

² Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Ordu ili Perşembe ilçesinde bulunan Kurum, şehir merkezine 12 kilometre uzaklıkta yer almaktadır. 1977 yılında hizmet vermeye başlayan Kurum, zamanla gerçekleştirilen çeşitli tamir ve tadilat işlemleri ile mevcut haline ulaşmıştır. Kuruma Ordu Büyükşehir Belediyesine ait toplu taşıma araçları ile ulaşım sağlanabilmektedir.

B. Kurum Personeli

10. Kurumda, 324 personel görev yapmaktadır. Ünvan bazında personel sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ÜNVAN	PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	2
İdare Memuru	3
Sosyal Çalışmacı	1
Muhasebe Yetkilisi	1
Öğretmen	2
Psikolog	5
İnfaz ve Koruma Başmemuru	9
İnfaz ve Koruma Memuru	262
Diş Hekimi	1
Sağlık Memuru	5
Sağlık Teknikeri	1
Kâtip	2
Bilgisayar İşletmeni	6
Teknisyen	9
Memur	1
Kaloriferci	1
Aşçı	2
Hizmetli	2
Şoför	8
TOPLAM	324

Tablo 1: Ünvan Bazında Kurum Personeli Sayısı

11. Kurumda 4'lü vardiya sisteminde görev yapan personel 24 saat esasına göre çalışmaktadır. İdari işlerde görevli personel ise 08.00-17.00 saatleri arasında görev yapmaktadır.

12. Kurum İdaresi tarafından personele Kuruma Kabul İşlemleri Eğitimi, Ziyaret Kabul İşlemleri Eğitimi, Açık Ceza İnfaz Kurumu Personeli Uzmanlaşma Eğitimi, Adli Tıp İşlemleri Eğitimi, Ambar İşlemleri Eğitimi,, Ani Müdahale Ekibi İşlemleri Eğitimi, Bilgi Analiz Servisi Eğitimi, Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi Grup Liderliği Eğitimi, Bulaşıcı Hastalıklar Eğitimi, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Arama ve Kurtarma Ekibi Orta Seviye Arama Kurtarma Eğitimi, Ceza İnfaz Kurumlarında İnsan Hakları Eğitimi, Çevre ve Sıfır Atık Eğitimi, Firar Önleme Eğitimi, İlk Yardım Eğitimi, İnfaz ve Koruma Memuru Yetiştirme Eğitimi, İnsan Hakları Eğitimi, İş Yerleri İçin Afet Farkındalık Eğitimi, Liderlik ve Yöneticilik Eğitimi, Manevi Rehberlik Eğitimi, Mesleki Müdahale Teknik ve Taktikleri Eğitimi, Pozitif Psikoterapi Temelli Psikolojik İlk Yardım Eğitimi, Sağlık Uygulamaları Yönetici Eğitimi, Terör Nakil Sistemleri Eğitimi, Terör Uzmanlaşma Eğitimi, Vardiya İşlemleri Eğitimi, Yangın Önleme ve Söndürme Teknikleri Temel Eğitimi verildiği bildirilmiştir. Ayrıca personelin Teknik Servis Mesleki Gelişim Çalıştayı'na katılımının sağlandığı ifade edilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

14. Kurumun normal kapasitesi 476, arttırılmış kapasitesi ise 750'dir. Ziyaret tarihinde Kurumda 84'ü tutuklu, 836'sı hükümlü ve 78'i hükmen tutuklu olmak üzere toplam 998 mahpus bulunmaktadır.

15. Kurumda 28 kadın, annesi yanında kalan 2 çocuk ile 15 yabancı uyruklu mahpus bulunmaktadır.

16. Kurumda kronik hastalığı³ olan 82, fiziksel engeli olan 1 mahpus bulunmakta, ruhsal ve zihinsel engelli olduğu tespit edilen mahpus bulunmamaktadır.

III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

17. Kurum, A-B-C-D ve E blok olmak üzere 5 bloktan oluşmaktadır. İdari bölüm A blokta yer almakta ve mahpuslar B-C-D ve E blokta barındırılmaktadır.

18. Kurumda 52 erkek koğuşu, 3 kadın koğuşu ve 1 çocuk koğuşu olmak üzere toplam 56 adet koğuş bulunmaktadır.

---

³ Astım, hipertansiyon, diyabet, böbrek yetmezliği, uyku apnesi, hepatit, epilepsi vb.

19. Koğuşların genelinde kalabalıklaşma olduğu ve yerde yatan mahpusların bulunduğu görülmüştür. Ayrıca koğuşlarda bulunan ranzaların bazılarının ihtiyacı karşılamak için 3 katlı olarak düzenlendiği görülmüştür.

20. Koğuşlar çoğunlukla 2 katlı olup giriş katında mutfak alanı, televizyon, buzdolabı, plastik masa ve sandalyeler ile ayrı bir bölümde tuvalet ve banyo; üst katında ise ranzalar ile dolapların yer aldığı yatma alanı bulunmaktadır.

21. Her mahpusa ait yatak, battaniye, nevresim ve yastık bulunduğu görülmüştür. Ancak fiziki koşullardan dolayı odalarda dolap sayısının yetersiz olduğu, 2 veya 3 kişinin aynı dolabı kullandığı görülmüştür. Ayrıca anne yanında kalan çocuklar için ayrı yatakların bulunmadığı, çocukların anneleri ile aynı yatağı kullandığı görülmüştür.

22. İdarece battaniye, nevresim ve yastıkların eskimesi veya yıpranması halinde mahpuslar tarafından talepte bulunulması durumunda yenileri ile değiştirildiği ifade edilmiştir. Bu hususta mahpuslarca bir şikâyet dile getirilmemiştir.

23. Koğuşların havalandırması pencere ve havalandırma bahçesi kapısı ile sağlanmaktadır. İdare tarafından havalandırma kapılarının gün doğumuna yakın açılıp, gün batımına yakın kapatıldığı ifade edilmiştir. Koğuş ve odalarda yeterli düzeyde yapay aydınlatmanın bulunduğu ve pencerelerin gün ışığından yararlanmayı sağlayacak şekilde yeterli büyüklükte olduğu görülmüştür.

24. Kurumun ısıtılması doğalgaz yakıtı kullanılan kalorifer sistemi ile sağlanmaktadır. Bazı koğuşlarda mahpuslar tarafından ısınmanın yeterli olmadığı belirtilmiş, ziyaret sırasında koğuşlarda yer alan kalorifer petekleri kontrol edilmiş, bazı peteklerin çalışmadığı anlaşılmıştır. Çalışmayan peteklerle ilgili olarak İdare bilgilendirilmiştir. Yapılan görüşmelerde mahpuslar, koğuşlardaki kalabalıklaşma nedeniyle oluşan havalandırma ihtiyacını gidermek için camları sürekli açık tutmak zorunda kaldıklarını, bu nedenle de zaman zaman ısınma problemi yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Camlara fan sistemi takılarak sorunun çözüme kavuşturulabileceği son görüşme sırasında İdare ile paylaşılmıştır.

25. Kurumda bulunan koğuş ve odaların temizliğinin mahpuslarca, Kurumun diğer bölümlerinin temizliğinin görevli memur denetiminde işçi mahpuslar tarafından yapıldığı ifade edilmiştir. Ziyaret sırasında koğuşların genel itibariyle temiz olduğu ancak havalandırma duvarlarında rutubet sorununun mevcut olduğu görülmüştür.

26. Kurumda kuyu suyu kullanıldığı, 6 ayda bir su analizinin yapıldığı İdarece ifade edilmiştir. 2024 ve 2025 yıllarına ait su analiz raporları Heyetçe incelenmiştir. Suyun hidrofor vasıtası ile koğuşlara dağıtıldığı, mahpus başına günlük 200 litre kota uygulaması olduğu belirtilmiştir. Koğuşlara her sabah 45 dakika süreyle sıcak su verildiği öğrenilmiştir.

Mahpuslarla yapılan görüşmede bu sürenin bir koğuştta bulunan tüm mahpusların duş almasına ve kişisel temizliklerini sağlamasına yetmediği belirtilmiştir. Mahpuslar süre yetersizliğine çözüm olarak suyun aktığı süre içerisinde sıcak suyu kovalara doldurduklarını ve koğuşt havalandırmasına bıraktıklarını, ancak suyun kısa sürede soğuması nedeniyle çok az kişinin kullanabildiğini ifade etmişlerdir. Bu durum İdare ile paylaşılmış, kalabalıklaşma önleendiği takdirde su kullanım süresinin yeterli olacağını ancak mevcut şartlarda sürenin arttırılmadığını ifade etmişlerdir.

27. Kurumda 8 çamaşır makinesi ve 12 çamaşır kurutma makinesinin mevcut olduğu 1 çamaşırhane bulunmaktadır. Buna ilave olarak kadın mahpusların kullanımına sunulan 1 adet çamaşır makinesi ve 1 adet kurutma makinesi daha bulunmaktadır. İnceleme gerçekleştirilen çamaşırhanede 2 infaz ve koruma memuru ile 2 işçi mahpusun çalıştığı ifade edilmiştir. İdare tarafından deterjan ve yumuşatıcı dâhil 1 file çamaşırın 25 TL ücret karşılığında yıkandığı ve kurutulduğu ifade edilmiştir. Çamaşırın fileden çıkartılarak yıkandığı anlaşılmıştır. Görüşme yapılan mahpuslarca bu konuda bir şikâyet alınmamıştır.

28. Ziyaret edilen koğuştların bazılarında duş tertibatı olmadığı veya kırık olduğu görülmüştür. Mahpusların kova ile duş aldığı anlaşılmıştır. Durum İdare ile paylaşılmış, kalabalıklaşmanın azalması halinde sorunun çözüme kavuşacağı ifade edilmiştir.

29. Ziyaret edilen bazı koğuştlarda tuvalet ve duş alanının aynı mekân içerisinde yer aldığı ve aralarında bu alanları birbirinden ayıran herhangi bir bölme olmadığı görülmüştür. Bu durumun tuvalet ve banyonun aynı anda farklı kişilerce kullanımını engellediği ifade edilmiştir.

30. İdarece engelli mahpusların mümkün olduğunca tek katlı odalara verildiği ve kendilerine klozet tuvalet sağlandığı belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından oda incelenmiş, odanın engelli mahpusların barındırılmasına uygun şekilde dizayn edildiği görülmüştür.

31. Bazı koğuştlarda yaşı ilerlemiş mahpusların barındırılmasına rağmen merdivenlerin oldukça dik olduğu görülmüş, mahpuslarla yapılan görüşmede bu durumun zorluk yaşattığı ifade edilmiştir. Durum İdareyle paylaşılmış, fiziki şartların kısa vadede değiştirilemediği ifade edilmiştir.

32. Koğuştlarda acil çağrı butonlarının bulunduğu ve ziyaret edilen koğuştlarda butonların çalışır vaziyette olduğu anlaşılmıştır.

33. Kurumda 2 adet yumuşak oda bulunmaktadır. Bir mahpusun yumuşak odaya alınmasına kurum en üst amirinin karar verdiği, odada mahpusun olabildiğince kısa süre tutulduğu ve sakinleşmesi halinde hemen yumuşak odadan çıkarıldığı ifade edilmiştir. Yumuşak odada mahpus tutulduğu süre zarfında ilgili görevli tarafından kameraların sürekli izlendiği ifade edilmiştir. Yapılan incelemede kamera açısının tuvaleti gördüğü ancak

mahremiyeti sağlayacak şekilde görüntünün karartıldığı görülmüştür. Odada havalandırma için 1 adet fan bulunduğu görülmüştür. Odaların duvar ve zeminlerinde sert malzeme kullanıldığı için yumuşak olmadığı, lambanın tavana gömülü olduğu, odalarda havalandırma ızgarası bulunduğu görülmüştür. Odalardan birinde kamera bulunmadığı ve alaturka tuvaletin su akıttığı, ayrıca her iki odanın temiz olmadığı ve tuvaletlerin tadilat gerektirdiği anlaşılmıştır. Yumuşak oda kayıt defterinin düzenli olarak tutulduğu görülmüştür.

34. Kurumda sigara içilmeyen 2 adet koğuş bulunmaktadır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından sigara içilmeyen koğuş sayısının artırılması gerektiği ifade edilmiş olup durum son görüşme esnasında İdareye iletilmiştir.

35. Kurumda 1 adet geçici koğuş bulunmaktadır. Koğuşta 5 adet ranza (10 adet yatak), 6 adet metal dolap ve ACEP kabini bulunmakta olup 2 adet floresan lambadan birinin yanmadığı görülmüştür. Geçici koğuşun havalandırma bahçesi bulunmakta olup hem bahçede hem de koğuş içerisinde kamera olmadığı görülmüştür. Koğuşta 2 adet alaturka tuvalet ve 1 adet lavabo bulunmaktadır. Tuvalet ve lavaboların temiz olmadığı ve paslanmış olduğu görülmüştür. Geçici koğuşa alınan kişilerin en geç 3 gün içerisinde odalarına yerleştirildikleri İdarece belirtilmiştir.

36. Kurumda bulunan mahpusların güvenlik açısından sıkıntı yaşamaları durumunda ya da kendi talepleri doğrultusunda barındırıldıkları 20 adet tek kişilik ve 20 adet müşahede odası bulunmaktadır. Bu odalardan 3 tanesinin aktif olarak kullanıldığı bilgisi edinilmiştir. Bu odalarda kalan mahpuslar ile gerçekleştirilen görüşmelerde tek kişilik odada kalmakta gönüllü oldukları anlaşılmıştır.

37. Ziyaret Heyetinin merkez kontrol odasında yaptığı incelemede Kurumda toplam 96 güvenlik kamerası bulunduğu görülmüştür. Ayrıca Kurumda 9 adet yaka kamerası bulunduğu ifade edilmiştir. Gerçekleştirilen incelemede geçmişe dönük kamera kayıtlarının en fazla 20 gün süreyle izlenebildiği ayrıca kör noktaların bulunduğu ve kamera sayısının yetersiz olduğu anlaşılmıştır.

38. İdare tarafından Kurumda düzenli olarak her ay ilaçlama yapıldığı bilgisi verilmiş, incelenen 2024 ve 2025 yılı ilaçlama tutanakları ile bu bilgi doğrulanmıştır.

39. Kurumda yangın sistemi bulunmadığı, yangın tertibatının ve yangın tüplerinin düzenli kontrollerinin yapıldığı ifade edilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından kontrol edilen yangın tüplerinin dolun tarihlerinin güncel olduğu görülmüştür.

40. Kurumda 1 adet berber odası bulunduğu, 2 işçi mahpusun çalıştığı ve sadece personelin yararlanabildiği ifade edilmiştir. Mahpusların geçici olarak kendilerine verilen

makinelere tıraş olabildikleri belirtilmiştir. Bu hususta mahpuslardan bir talep veya şikâyet alınmamıştır.

41. Kurumda 1 adet terzihane bulunmaktadır. Mahpusların terzihanedeki ücret karşılığı yararlanabildiği ifade edilmiştir. Mahpuslarca bu konuda bir şikâyet belirtilmemiştir.

B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri

42. Kurumda 1 adet arama odası bulunmaktadır. Arama odasında yapılan incelemede oda içerisinde karton bir kutu bulunduğu, kutuda paket içerisinde eldiven, önlük vb. malzemelerin yer aldığı görülmüştür. Son görüşme esnasında odanın genişletilebilmesi için içerideki malzemenin dışarı çıkartılması hususu İdareye iletilmiş, İdare tarafından söz konusu malzemelerin konulabileceği başka bir alan bulunmadığı ifade edilmiştir. Arama odasının yanında hem personel hem de mahpuslar tarafından kullanılan bir adet tuvalet ve lavabo alanı yer almaktadır. Bu alanın temiz olmadığı görülmüştür.

43. Kuruma gelen mahpusların kaba üst aramasına tabi tutulduğu, mahpusun üzerinde, Kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve Kurum en üst amirinin gerekli görmesi halinde, detaylı olarak arama yapıldığı, detaylı aramanın dışarıdan hiçbir şekilde görülemeyeceği ve görüntü kaydeden bir cihazın bulunmadığı bir odada, kişinin tenine çıplak elle dokunmadan giydirilen önlük üzerinden yapıldığı ve tutanakla kayıt altına alındığı belirtilmiştir.

44. Kamera kayıtlarında yapılan incelemede Kuruma kabulü gerçekleştirilen erkek mahpusların X Ray cihazından geçtikten sonra görevli personel tarafından üst aramasının gerçekleştirildiği, kadın mahpusların ise kadın personel tarafından arama kabini içerisinde aramaya tabi tutulduğu görülmüştür.

45. Kurumda, mahpusların hastane, adliye gibi Kurum dışına çıkışları ve girişleri sırasında bekletildiği 2 adet mahpus bekleme alanı bulunmaktadır. Bekleme alanlarında ve bekleme alanının açıldığı bahçede kamera olmadığı görülmüştür. Bekleme alanlarında acil çağrı butonlarının yer aldığı görülmüş, görevli personel tarafından mahpusların burada bekleme süresinin maksimum 5-10 dakika olduğu ifade edilmiştir.

46. Emanet eşya deposunda mahpusların eşyalarının üzerinde isimlerinin yazılı olduğu görülmüştür. Defter tutulmadığı, bunun yerine kayıtların elektronik ortamda tutulduğu İdare tarafından ifade edilmiştir.

47. Mahpusların sayımının, nöbetçi müdür kontrolünde güvenlik ve gözetim servisi görevlilerinden oluşan ekipler tarafından sabah saat 08.00 ve akşam saat 20.00'da olmak üzere günde 2 defa yapıldığı bilgisi alınmıştır.

48. Dilekçelerin sabah sayımı ile birlikte toplandığı ve birimine göre ayrılarak nöbetçi müdürce imzalandıktan sonra mevzuat doğrultusunda gereğinin yapılması için ilgili birimlere havale edildiği, dilekçe çıkış numarasının mahpuslarca talep etmeleri halinde yazılı olarak kendilerine bildirildiği ifade edilmiştir. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmesinde genel olarak bir sorun yaşanmadığı ve çıkış numarası talep ettiklerinde kendilerine verildiği ifade edilmiştir.

49. Son 1 yıl içerisinde Kurumda işkence ve kötü muamele iddiasıyla mahpuslar tarafından yapılmış herhangi bir başvuru bulunmadığı belirtilmiştir. Yapılan incelemede bu husus teyit edilmiştir.

50. Kurumda son 1 yıl içerisinde intihar ya da ölüm vakasının yaşanmadığı ifade edilmiştir. Yapılan incelemede bu husus teyit edilmiştir.

51. İdarece son 1 yıl içerisinde 265 mahpus hakkında disiplin soruşturması işlemi yapıldığı; bu işlemler sonucunda 87 kınama, 9 haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma, 53 hücreye koyma, 23 ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma, 1 ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma ve 22 bazı etkinliklere katılmaktan alıkonulma cezası ile 70 mahpus hakkında ceza verilmesine yer olmadığına dair karar verildiği belirtilmiştir.

52. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde, personel tarafından kendilerine karşı işkence ve kötü muamele konusu olabilecek herhangi bir davranış uygulanmadığı, genel olarak İdare ve Kurum personelinin kendilerine yönelik tutum ve davranışlarından memnun oldukları ifade edilmiştir. Son 1 yıl içerisinde mahpuslara yönelik işkence ve kötü muamele kaynaklı olarak personelle ilgili adli veya idari bir soruşturma olmadığı bilgisi edinilmiştir.

C. Beslenme

53. Kurumdaki yemekler, Adalet Bakanlığı tarafından belirlenen günlük iye bedeli göz önünde bulundurularak Kurum yemekhanesinde hazırlanmaktadır. Yemek listesinin Kurum müdürü, İkinci müdür, doktor, infaz ve koruma memuru ve aşçıdan oluşan heyet tarafından haftalık olarak oluşturulduğu ifade edilmiştir. Kurum personeli ile mahpuslar aynı yemeği tüketmektedir. Hastalık nedeniyle beslenmesi farklı olan mahpuslara ayrı diyet yemeği hazırlandığı ifade edilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede ziyaret tarihinde diyet yemeği verilen mahpus sayısının 34 olduğu görülmüştür. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde diyet yemeği verildiği teyit edilmiştir. Yemek numunelerinin 72 saat muhafaza edildikten sonra yenileri ile değiştirildiği öğrenilmiştir. Numunelerin üstünde etiketlerin bulunmaması sebebiyle istenen numunenin bulunması noktasında zorluk yaşanmıştır.

54. Görüşme yapılan mahpuslar tarafından genel olarak yemek kalitesinin iyi ve miktarının yeterli olduğu ifade edilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından Kurumda öğle yemeği yenilmiş, yemek miktarının yeterli ve doyurucu olduğu, yemeklerin lezzetinin yerinde olduğu gözlemlenmiştir.

55. Anne yanında kalan 2 çocuk için ek yemek olarak fındık, süt, meyve suyu, bal, peynir çeşitleri, çikolata, helva, yumurta, yoğurt, mevsimine göre meyve ve sebzeler verildiği ifade edilmiştir. İncelenen belgelerden anne yanında kalan çocuklara ek gıdaların verildiği teyit edilmiştir.

56. Kurumda 1 kantin bulunmaktadır. Mahpusların kantinde satılan ürünlerin fiyatına merkezi yayın sisteminden ulaşabildiği ve dilekçe ile talep etmeleri halinde kendilerine verildiği İdarece ifade edilmiştir. Kantin ürün listesi Heyetle paylaşılmıştır. Heyet tarafından kantinde çeşitli miktarda ürün olduğu görülmüş, talep edilmesi üzerine dış kantinden de ürün tedarik edildiği ifade edilmiştir. Ayrıca gazetelerin kantinde satıldığı görülmüş, dergilerin ise dış kantinden temin edildiği belirtilmiştir. Mahpuslarla yapılan görüşmede, kantin ürünlerine erişimde herhangi bir sorun yaşamadıkları ancak kantinde ürün çeşitliliğinin az olduğunu belirtilmiştir. Heyet tarafından kantinde yapılan incelemede son kullanma tarihi geçmiş ürüne rastlanılmamıştır.

57. Şebeke hattından içme suyuna erişim sağlandığı, ayrıca kantinde mahpusların satın alabileceği ambalajlı su bulunduğu İdarece belirtilmiştir. Mahpuslarla yapılan görüşmede bu hususta bir şikayet alınmamıştır.

D. Sağlık Hizmetleri

58. Kurum sağlık servisi, revir ve dış muayene birimlerinden oluşmaktadır. Revir birimi 1 aile hekimi, 1 sağlık teknikeri ve 5 sağlık memuru ile hizmet vermektedir. Dış muayene biriminde 1 diş hekimi görev yapmaktadır. Revir ve dış biriminde toplam 4 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. Tüm görevli personel haftanın 5 günü 08.00-17.00 saatleri arasında çalışmaktadır. Revirde 1 muayene odası, 1 tedavi odası, 1 paravan, sedye ve tekerlekli sandalyeler olduğu gözlemlenmiştir. Revir kısmında hasta müşahede odası olmadığı görülmüş, İdare ile yapılan görüşmelerde fiziki şartlar sebebiyle oluşturulamadığı ifade edilmiştir.

59. Mahpusların, kontrollü kullanılması gereken ilaçlarının Kurum revirinde bulunan ilaç odasında muhafaza edildiği ve günlük dozlar halinde imza karşılığı kullanıldığı ifade edilmiştir. İlaç odasında kilitli dolap içerisinde muhafaza edilen yeşil ve kırmızı reçeteli ilaçların bulunduğu görülmüş; bu odaya yalnızca sağlık memurunun girebildiği öğrenilmiştir. Kronik hastalığı bulunan mahpusların kullandığı ilaçların Ceza İnfaz Kurumları Reçete

Provizyon Sistemi üzerinden bitişi kontrol edilerek temin edildiği, hastalıklarıyla ilgili hastane kontrollerinin düzenli olarak yaptırıldığı ifade edilmiştir.

60. Ziyaret tarihinden geriye doğru son 1 yıl içinde sağlık servisi tarafından günlük ortalama 50-60 arası mahpusun muayene edildiği bilgisi edinilmiştir. Mahpusların muayene talep dilekçelerinin, muayene evraklarının ve reçetelerinin düzenli şekilde dijital ve fiziki evrak olarak Ulusal Yargı Ağı Projesi sistemine kaydedildiği anlaşılmıştır.

61. Hekim ile yapılan görüşmelerde her koğuşun ayda en az 1 defa muayene olabildiği, muayenelerin muayene odasında yapıldığı, sağlık personeli ile infaz ve koruma memurunun muayene esnasında odada bulunduğu ancak mahremiyet içeren veya hastanın şikayetlerini birebir doktorla paylaşmak istediği durumlarda muayene odası içinde oluşturulmuş olan paravanlı bölümde muayenelerin yapıldığı belirtilmiştir.

62. Kurum revirinde acil durum çantası içerisinde olması gereken ekipmanların, acil ilaçların ve diğer damar içi enjeksiyon ile uygulanan ilaçların olduğu ancak bazılarının son kullanma tarihinin geçtiği görülmüştür.

63. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde hastaneye sevklerin çok uzun sürdüğü belirtilmiştir. Mahpuslar özellikle dış tedavisi hususunda problem yaşadıklarını belirtmişlerdir. Kayıtlar üzerinden yapılan incelemede, sevk süreçlerinin zaman aldığı gözlemlenmiştir.

64. Kurumda diş teknisyeni olmadığı, diş hekimine bir infaz ve koruma memurunun yardımcı olduğu ifade edilmiştir. Diş hekiminin dolgu, diş çekimi gibi basit işlemler gerçekleştirdiği belirtilmiştir. Diş ünitesinde kullanılan malzemelerin temizliği için sterilizasyon/dezenfeksiyon cihazlarının bulunduğu gözlemlenmiştir. Diş hekimi tarafından yapılan işlem türüne göre bir günde muayene edilen mahpus sayısının değiştiği ifade edilmiştir. Kayıt defterinde yapılan incelemede günlük ortalama 5 ile 15 hastanın muayene edildiği gözlemlenmiştir.

65. Kurumda mesai saatleri içerisinde oluşan acil sağlık durumlarında aile hekiminin talimatları doğrultusunda ring aracıyla veya ambulans ile en yakın hastaneye naklin sağlandığı; mesai saatleri dışında oluşan acil sağlık sorunlarında 112 acil servis aranarak ambulans talep edildiği ve gelen sağlık ekibinin talimatları doğrultusunda hareket edildiği bildirilmiştir.

66. Ziyaret tarihi itibarıyla açlık grevinde olan mahpus bulunmadığı, açlık grevine başlayan olduğu takdirde mahpusun aile hekimi tarafından muayeneye edildiği, yaptığı eylemin kendisine vereceği zararlar hakkında bilgilendirildiği, genel durum muayenesi yapıldığı ve alması gereken takviye gıda listesinin düzenlendiği belirtilmiştir. Kurum aile hekiminin gözetiminde günlük kontrollerinin yapıldığı, hayati risk oluşması halinde derhal 112 Acil Servis aranarak ambulans talep edildiği ve en yakın hastaneye naklinin sağlandığı ifade edilmiştir.

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

67. Kurum psikososyal servisinde 5 psikolog, 1 sosyal hizmet uzmanı, 3 psikososyal servis memurunun haftaiçi 08:00-17:00 saatleri arasında görev yaptığı öğrenilmiştir.

68. Her mahpus için Kuruma kabulünden salıverilmesine kadar eğitim ve iyileştirme faaliyetlerini de kapsayan tüm sürecin planlanıp uygulanabilmesi için risk ve ihtiyaçları içeren ayrıntılı durum saptaması yapıldığı belirtilmiştir.

69. Mahpusların kişisel özellikleri, bedensel, aklî ve sağlık durumları, sosyal çevre ve ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, hükümlülük süreleri ve suç türlerine göre uygulanacak infaz rejiminin belirlenmesi amacı ile Araştırma ve Değerlendirme Formu (ARDEF) doldurulduğu ifade edilmiştir.

70. Dilekçe ile psikososyal servise başvuruda bulunanlar arasından psikososyal servisinin gerekli gördüğü veya Kurum İdaresinin yönlendirdiği mahpusların tamamı ile bireysel görüşmeler yapıldığı belirtilmiştir.

71. Kendine ve başkasına zarar verme riski taşıyan, intihar riski olan mahpusların izleme ve değerlendirmeye alındığı, bunlara yönelik olarak vaka toplantısı yapıldığı ve risk değerlendirme formu doldurulduğu bildirilmiştir. Bu kişilere psikolojik destek hizmetlerinin daha yoğun olarak verildiği ve ilgili kişilerin takibe alındığı bildirilmiştir. Gerekli durumlarda servis tarafından mahpusun ailesi ile telefon veya açık/kapalı ziyaret günlerinde yüz yüze görüşmeler yapılmasının sağlandığı belirtilmiştir. Yapılan görüşme tutanakları ve vaka toplantı tutanakları Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiştir.

72. Psikososyal servis tarafından Öfke-Kontrol Programı; Sigara, Alkol, Madde Bağımlılığı Bilgilendirme Programı ve Salıverilme Öncesi Mahkûm Gelişimi konularında grup çalışmaları yapıldığı, ayrıca sağlık, hijyen, bağımlılık, ilk yardım gibi konularda konferans ve seminerler düzenlendiği belirtilmiştir.

73. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, bireysel görüşmeler sırasında infaz ve koruma memurunun da odada bulunmasının kendilerini rahatsız ettiğini ifade etmişlerdir. İdare, personelin güvenliği açısından bu şekilde bir uygulama yürütüldüğünü belirtmiştir. Ayrıca bazı mahpuslar psikiyatrist ile görüşemediklerini dile getirmiştir. İdare, psikiyatristin kampüsteki tüm ceza infaz kurumları için haftada sadece 1 gün görevli olduğunu, psikiyatristin 2 gün gelmesi yönünde taleplerinin olduğunu fakat talebe olumlu dönüş yapılmadığını belirtmiştir.

74. Gerçekleştirilen incelemede psikososyal servis tarafından kullanılan bireysel görüşme odasının yetersiz olduğu ve kullanıma uygun olmadığı, grup terapi odasının ise olmadığı görülmüştür.

75. Kurumda, Ceza İnfaz Kurumlarında Ruh Sağlığı ve Bağımlılık Hizmetlerinin İyileştirilmesi Projesi yürütülmekte olduğu, proje kapsamında ARDEF ve Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Bireysel Müdahale Programı kullanıldığı bilgisi edinilmiştir.

76. İdare, maddi durumu iyi olmayan mahpusların ihtiyaçlarının karşılanması için Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına ve Türk Kızılay'ına resmi yazı ile bildirimde bulduklarını, Türk Kızılay'ın kıyafet yardımı yaptığını ifade etmiştir.

F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler

77. Kurum Eğitim Öğretim Servisi; eğitim servisi, kütüphane ve manevi rehberlik biriminden oluşmaktadır. Eğitim öğretim servisinde 2 öğretmen, 3 infaz ve koruma memuru; kütüphanede 2 infaz ve koruma memuru; manevi rehberlik biriminde 2 vaiz, 2 imam ve 2 infaz ve koruma memuru hafta içi her gün 08.00-17.00 saatleri arasında görev yapmaktadır.

78. Kurumda yetişkinler için 1. Kademe okuma yazma kursunda 2 kursiyer, yetişkinler için 2. Kademe okuma yazma kursunda 5 kursiyer, 28 açık öğretim ortaokul öğrencisi, 202 açık öğretim lise öğrencisi, 28 açık öğretim lisans öğrencisi olmak üzere toplam 265 mahpusun eğitim hayatlarına devam ettiği kayıtlardan anlaşılmıştır. Lisans öğrencisi mahpusların kitap ihtiyaçlarının aileleri tarafından karşılandığı, lise ve ortaokul öğrencisi mahpusların kitaplarının Halk Eğitim Merkezi tarafından temin edildiği bilgisi alınmıştır. Görüşme yapılan mahpuslar tarafından ders materyallerine erişim konusunda genel olarak bir sorun yaşanmadığı ifade edilmiştir.

Eğitim türü bazında mahpus sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Kurs – Eğitim Türü	Mahpus Sayısı
Yetişkinler için 1. kademe okuma yazma kursu	1
Yetişkinler için 2. kademe okuma yazma kursu	1
Açık öğretim ortaokul öğrencisi	28
Açık öğretim lise	202
TOPLAM	265

Tablo 2: Eğitimine devam eden mahpus sayısı

79. Kurumda 3 derslik bulunmaktadır. Dersliklerden 1 tanesinin bilgisayar sınıfı olarak kullanıldığı, mahpusların bilgisayarlarda ders kitapları ve videolarına erişebildikleri

ifade edilmiştir. Diğer dersliklerde projeksiyon cihazı, okul sıraları, yazı tahtası ve ilgili kurslara ait materyallerin bulunduğu görülmüştür.

80. Kurum kütüphanesinde toplam 4.562 adet kitap bulunmaktadır. Heyet tarafından kütüphane incelenmiş, kitap sayısı ve çeşitliliğinin yeterli olduğu görülmüştür. Mahpusların Kurum Kütüphanesinden ve Adalet Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı İş Birliği Protokolü kapsamında Ordu/Perşembe İlçe Halk Kütüphanesinden 15 gün arayla ikişer adet kitap alabildiği ifade edilmiştir. Mahpuslarca Perşembe İlçe Halk Kütüphanesinden son 1 yıl içerisinde toplam 1.881, Kurum Kütüphanesinden ise 11.418 eser ödünç alındığı incelenen kayıtlardan anlaşılmıştır.

81. Kurumda yıl içerisinde Filografi Tekniği, Gitar Eğitimi, Bağlama Eğitimi, Çalışanlar İçin İş Sağlığı ve Güvenliği, Satranç 1.Seviye, Arıcılık, Doğalgaz Yakıtlı Kalorifer Ateşçisi, Kozmetik Ürünleri Tanıtma ve Uygulama (bayan), Futbol, Aşçı Çırağı Kursu, Türk Halk Oyunları Ordu Yöresi, Makyör-Makyöz (bayan), Aşçı Yardımcısı, Kuran-ı Kerim Okuma (Elif Ba), Kuran-ı Kerim Tecvidli Okuma ve Hafızlık kursları düzenlendiği ifade edilmiştir. Kurumda kuaför eğitimi için 1 adet kuaför salonu bulunmaktadır. Halk eğitimden gelen eğiticinin burada mahpuslara hafta içi her gün saat 10.00 ile 15.00 arasında eğitim verdiği ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar kurs ve eğitimlerin yetersiz olduğunu dile getirmiştir.

82. Kurumda 1 adet açık spor sahası bulunmaktadır. Her koğuşun ayda 2 defa bu alandan faydalanmakta olduğu belirtilmiştir. İncelenen kamera kayıtlarından mahpusların açık spor salonundan 50 dakika süre ile faydalandığı görülmüştür. Kurumda kapalı spor salonu bulunmamaktadır.

83. Kurumda 1 adet konferans salonu bulunmaktadır. 200 kişilik kapasiteye sahip olduğu ifade edilen konferans salonunda etkinlik ve seminerlerin düzenlendiği belirtilmiştir.

84. Mahpuslar Kurumda bulunan hobi atölyesinden hobi faaliyetleri kapsamında hafta içi her gün faydalanılabildiği, atölyelerde filografi yapıldığı ve balık ağı örüldüğü bilgisi edinilmiştir. Atölyede, mahpusların saat 09.00-11.30 ile 13.00-16.30 arasında çalıştığı ifade edilmiştir. Mahpuslara bir infaz ve koruma memurunun eşlik ettiği öğrenilmiştir.

85. Kurumda anne yanında kalan çocukların kullandığı oyun alanının aynı zamanda derslik olarak kullanıldığı görülmüştür.

G. Dış Dünya ile İletişim

86. Kurumda 1 adet açık görüş alanı bulunmaktadır. Alanın 30 kişilik olduğu, ihtiyaç halinde görüş alanının yer aldığı koridorun sonunda bulunan ilave 12 adet masanın daha kullanılabilirdiği İdare tarafından ifade edilmiştir. Söz konusu alanın 4 adet güvenlik kamerası ile kayıt altına alındığı ancak kameranın 1 no.lu sırayı görüntüleyemediği anlaşılmıştır. İdare söz konusu sıranın kör nokta olması sebebiyle kullanılmadığını belirtmiştir. Kadın mahpuslara ait blokta bulunan salonun da açık görüş salonu olarak kullanıldığı anlaşılmıştır. Kamera kayıtlarından açık görüşlerin 45 dakika sürdüğü görülmüştür. Ziyaret tarihinde alanda saat olmadığı görülmüş, ancak rapor yazım sürecinde alanın uygun bir kısmına saat konulduğuna dair bilgilendirme yapılmıştır.

87. Açık görüş alanının zeminindeki döşemelerin yer yer parçalanmış olduğu ve duvarların tamirat gerektirdiği görülmüştür.

88. Kurumda erkek mahpusların kullanımına sunulan 14 adet kapalı görüş alanı bulunmaktadır. Kapalı görüşme kabinlerinin her birinde alanların korunaklı camlarla birbirinden ayrıldığı, her iki tarafta telefon ahizelerinin bulunduğu ve alanın temiz olduğu görülmüştür. Söz konusu alanın 1 adet kamera ile kayıt altına alındığı görülmüştür. Kadınlar için oluşturulan kapalı görüş alanında 5 adet kabin bulunmaktadır. Her iki kapalı görüş alanında bulunan telefonların çalışır vaziyette olduğu anlaşılmıştır.

89. Kurumda 20 ankesörlü telefon ve Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında oluşturulmuş 56 adet görüntülü görüşme sistemine ait kabin bulunmaktadır. Bu hususta mahkumlardan bir şikayet alınmamıştır.

90. Kurumda 2 adet avukat görüş odası bulunmaktadır. Heyetçe yapılan kontrolde odaların ses yalıtımının iyi olduğu yapılan kontrolde anlaşılmıştır.

91. Kurumda 3 adet SEGBİS cihazı bulunmaktadır. Kurum İdaresi tarafından günde ortalama 35-40 arasında SEGBİS görüşmesi gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

92. Kurumda 2 adet eş görüşme odası bulunmaktadır. Odalarda yatak, çarşaf, masa, dolap, sandalye, duvar saati, komodin, banyo ve tuvalet olduğu görülmüştür. Odalarda bulunan tuvalet ve banyonun temiz olduğu görülmüş; fakat odalardan birinin duş kabininde duş başlığına su gitmediği anlaşılmıştır. Yapılan evrak incelemesinde son 1 yıl içerisinde 79 mahpusa eş görüş ödülü verildiği anlaşılmıştır.

93. Koğuşlarda televizyon bulunmaktadır. Yapılan incelemede 32 kanal olduğu görülmüş, kanalların anket ile belirlendiği bilgisi edinilmiştir. Ayrıca televizyonda idari kanal bulunduğu ve duyuruların bu kanaldan yapıldığı öğrenilmiştir.

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

94. TIHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum tarafından, Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmış, mahpuslarla özel görüşmeler yapabilmesi için gerekli önlemler alınmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum Müdürünün ve Kurum personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kuruma Yönelik Tavsiyeler

95. Her bir mahpus için ayrı dolap temin edilmesi,
96. Çalışmayan kalorifer peteklerinin tamir edilmesi,
97. Havalandırma için pencereler açık olduğunda soğuk havanın koşullara girmesinin önlenmesi için camlara fan sistemi takılması,
98. Koşulların havalandırma duvarlarında oluşan rutubetin giderilmesi için gerekli çalışmanın yapılması,
99. Mahpusların ihtiyaçlarını giderecek şekilde yeterli sıcak su imkânı sağlanması,⁴
100. Banyo ve tuvaletlerde gerekli tamiratların yapılması,
101. Banyolarda duş tertibatı ve duş başlığı bulundurulması,
102. Banyo ve tuvaletlerin aynı yerde bulunduğu koşullarda ikisi arasında bölme oluşturulması,
103. Yumuşak odaların temizliğinin sağlanması,
104. Kullanıma elverişli olmayan yumuşak odanın kullanıma uygun hale getirilmesi,
105. Yaşlı mahpusların 2 katlı koşullar yerine mümkün olduğunca tek katlı koşullarda barındırılması,
106. Sigara içilmeyen koşul sayısının mahpusların talebini karşılayacak şekilde arttırılması,

---

⁴ CPT Standartları para.49: "Mahkûmlar uygun duş veya banyo imkânlarına sahip olmalıdır. Hücrelerde akan su olması da tercih edilmektedir." Nelson Mandela Kuralları: Kural 16 "Mahpusların iklim şartlarına uygun bir ısıda, mevsimlere ve coğrafi bölgeye göre genel hijyenik koşullar için gerekli aralıklarda, ılıman bir iklim varsa haftada en az bir kez banyo veya duş almalarına imkan verilecek şekilde, her mahpusun yararlanabileceği yeterli banyo ve duş tesisi bulunur."

107. Geçici koğuşun kullanıma uygun hale getirilmesi,⁵
108. Anne yanında kalan çocuk bulunan koğuşlardaki ek yatak talebinin karşılanması ve çocuk oyun alanının amacı dışında kullanılmaması,
109. Kurumda yangın sistemi oluşturulması,
110. Kurum içinde kör nokta kalmayacak şekilde yeterli kamera bulundurulması ve kameraların kayıt süresinin arttırılması,
111. Arama odasının kullanıma uygun hale getirilmesi, temizliğinin sağlanması, başka amaçla kullanılmaması, içindeki eşyaların çıkartılması,
112. Emanet eşyalar için denetime elverişli olabilmesi açısından kayıt defteri düzenlenmesi,
113. Yemek numunelerinin üstünde etiket bulundurulması,
114. Kantinde ürün çeşitliğinin arttırılması,
115. Kurum revirinde müşahade odası oluşturulması,
116. Hastaneye sevkler konusunda yaşanan gecikmelerin giderilmesi için gerekli çalışmaların yapılması,⁶
117. Acil durum çantasında bulunan ve son kullanma tarihi geçmiş ilaçların yenileriyle değiştirilmesi,
118. Psikososyal serviste toplu görüşme odası oluşturulması, bireysel görüşme odasının kullanıma uygun hale getirilmesi,
119. Kurs sayısı ile çeşitliliğinin mahpusların ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda artırılması, eşzamanlı aktif kurs sayısının arttırılması⁷
120. Kurumda kapalı spor salonu oluşturulması,
121. Açık görüş odası zeminin kullanıma uygun hale getirilmesi ve duvarlarına tadilat yapılması,
hususları tavsiye edilmektedir.

⁵ Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 19.2: “Mahpuslar cezaevine kabul edildiklerinde kalacakları odalar veya diğer barınma alanları temiz olmalıdır.”

⁶ Mahpusların İslahı İçin Asgari Standart Kurallar, Kural 27: “Özel bir tedaviye ya da ameliyata ihtiyacı olan mahpuslar, uzmanlaşmış kurumlara ya da sivil hastanelere nakledilir. Bir hapishanenin kendi hastane olanakları varsa, mahpuslar uygun tedavi ve bakım için sevk edildiklerinde bu birimler yeterli insan gücü ve donanımına sahip olur.”

⁷ Birleşmiş Milletler Mahpusların İslahı İçin Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları), Kural 47: “Ancak mahkumlar, içinde buldukları hücredeki fiziksel şartlar ne kadar iyi olursa olsun, haftalar belki de aylar boyunca hücrelerinde kilitli biçimde çürümeye bırakılamazlar. CPT’ye göre tutukevlerindeki mahkumların günün makul bir kısmını (sekiz saat veya daha fazla) hücreleri dışında, belirli amacı olan ve değişen faaliyetler yaparak geçirmeleri hedeflenmelidir. Doğal olarak, hüküm giymiş mahkumların bulunduğu kurumlardaki programlar daha da uygun olmalıdır.”

2. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye

122. Kurumda toplam kapasitenin üzerinde mahpus bulunduğundan birçok mahpusun yer yatağında yattığı, bazı ranzaların 3 katlı olarak düzenlendiği, sağlık hizmetlerine erişimde gecikme yaşanabildiği ve buna bağlı olarak Kurumdaki yaşam kalitesinin düştüğü tespit edilmiş olup bu çerçevede kalabalıklaşma sorununun giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması⁸ hususu tavsiye edilmektedir.

---

⁸ Avrupa Cezaevi Kuralları'nın "Alıkonma Koşulları" nı düzenleyen 2'nci Bölümünün 18.1'inci maddesine göre; "Mahpuslara sağlanan barınma yerleri ve özellikle bütün yatakhane bölümleri, insan onuruna ve mümkün olabildiğince özel yaşama saygı gösterecek biçimde olmalı, iklim koşulları ve özellikle zemin alanı, havanın metreküp miktarı, aydınlatma, ısıtma ve havalandırma dikkate alınarak, sağlık ve temizlik gereklerini karşılamalıdır."

CPT, 2'nci Genel Rapor, Inf (92)3, para. 46: "Aşırı kalabalık, CPT'nin görev alanını doğrudan ilgilendiren bir konudur. Bir cezaevindeki bütün hizmetler ve faaliyetler, planlanandan daha çok kişinin olması durumunda olumsuz yönde etkilenecektir; söz konusu tesisteki genel yaşam kalitesi, belki de çok ciddi biçimde düşecektir. Ayrıca cezaevindeki veya cezaevinin bir bölümündeki aşırı kalabalıklaşma, fiziksel açıdan insanlık dışı veya aşağılayıcı düzeye gelebilir."; para.50: "CPT, bir kurumda aşırı kalabalık, zayıf bir faaliyet programı ve yetersiz tuvalet/yıkama imkânını bir arada gördüğünde özellikle endişelenmektedir. Bu tür şartların bir araya gelmesi mahkûmlara çok zarar verebilir."